

Tartalom

IV Tájékoztatások

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

Európai Bizottság

2018/C 133/01	Euroátváltási árfolyamok	1
2018/C 133/02	A Bizottság közleménye – Az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek takarmányként való felhasználására vonatkozó iránymutatások	2
2018/C 133/03	A pénzforgalomba szánt euroérmék új nemzeti előlapja	19
2018/C 133/04	A pénzforgalomba szánt euroérmék új nemzeti előlapja	20
2018/C 133/05	A pénzforgalomba szánt euroérmék új nemzeti előlapja	21

A TAGÁLLAMOKTÓL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

2018/C 133/06	A Bizottság közleménye a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikkének (5) bekezdése alapján – Pályázati felhívás menetrend szerinti légi járatok közszolgáltatási kötelezettség alapján történő üzemeltetésére ⁽¹⁾	22
2018/C 133/07	A Bizottság közleménye a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 16. cikkének (4) bekezdése alapján – Menetrend szerinti légi járatok üzemeltetésére vonatkozó közszolgáltatási kötelezettség módosítása ⁽¹⁾	23

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

2018/C 133/08

A Bizottság közleménye a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikkének (5) bekezdése alapján – Pályázati felhívás menetrend szerinti légi járatok közszolgáltatási kötelezettség alapján történő üzemeltetésére ⁽¹⁾ 24

V *Hirdetmények*

KÖZIGAZGATÁSI ELJÁRÁSOK

Európai Bizottság

2018/C 133/09

Pályázati felhívás – EACEA/16/2018 – Erasmus+ Program, 3. kulcstevékenység – A szakpolitikai reform támogatása – Együtt Európa Ifjúsága 25

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

IV

(Tájékoztatók)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Euroátváltási árfolyamok ⁽¹⁾

2018. április 13.

(2018/C 133/01)

1 euro =

Pénznem	Átváltási árfolyam	Pénznem	Átváltási árfolyam		
USD	USA dollár	1,2317	CAD	Kanadai dollár	1,5482
JPY	Japán yen	132,64	HKD	Hongkongi dollár	9,6687
DKK	Dán korona	7,4467	NZD	Új-zélandi dollár	1,6703
GBP	Angol font	0,86400	SGD	Szingapúri dollár	1,6158
SEK	Svéd korona	10,3798	KRW	Dél-Koreai won	1 316,26
CHF	Svájci frank	1,1854	ZAR	Dél-Afrikai rand	14,8457
ISK	Izlandi korona	121,60	CNY	Kínai renminbi	7,7363
NOK	Norvég korona	9,5643	HRK	Horvát kuna	7,4165
BGN	Bulgár leva	1,9558	IDR	Indonéz rúpia	16 939,57
CZK	Cseh korona	25,307	MYR	Maláj ringgit	4,7714
HUF	Magyar forint	311,13	PHP	Fülöp-szigeteki peso	63,969
PLN	Lengyel zloty	4,1763	RUB	Orosz rubel	76,2186
RON	Román lej	4,6603	THB	Thaiföldi baht	38,367
TRY	Török líra	5,0411	BRL	Brazil real	4,1979
AUD	Ausztrál dollár	1,5801	MXN	Mexikói peso	22,3162
			INR	Indiai rúpia	80,3160

⁽¹⁾ Forrás: Az Európai Központi Bank (ECB) átváltási árfolyama.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE**Az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek takarmányként való felhasználására vonatkozó iránymutatások**

(2018/C 133/02)

1. FEJEZET

BEVEZETÉS**1.1. Háttér, célkitűzés és hatály**

A Bizottság a körforgásos gazdaságról szóló közlemény⁽¹⁾ szerves részeként cselekvési tervet dolgozott ki az élelmiszer-pazarlás csökkentésére. Az egyik kezdeményezés – anélkül, hogy konkurálni kívánna az élelmiszerbankokkal⁽²⁾ – az olyan élelmiszerek tápanyagainak újrafelhasználására törekszik, amelyeket kereskedelmi okokból vagy gyártási, illetve bizonyos más hibák miatt már nem szánnak emberi fogyasztásra, ugyanakkor a takarmányozásban biztonságosan felhasználhatók az állategészségügy és a közegészségügy veszélyeztetése nélkül. Az ilyen élelmiszerek takarmányként való felhasználásával így elkerülhető, hogy ezeket az anyagokat komposztálják, biogázzá alakítsák át, illetve hulladékégetéssel vagy hulladéklerakókban ártalmatlanítsák. Az élelmiszerek, állati melléktermékek, takarmányok és hulladékok közötti különbségtétel nyilvánvalóan befolyásolja a különböző érintett termékekre vonatkozó jogi keretet.

A kezdeményezés kapcsán felmerülő problémák meghatározása érdekében 2016 utolsó negyedében az élelmiszer-vesztéssel és élelmiszer-hulladékkal foglalkozó uniós platform⁽³⁾ keretében konzultációra került sor az érdekelt felekkel. A gazdasági szereplők az olyan, jelentős vagy aránytalan terhek között, amelyek akadályozhatják, sőt meggátolhatják őket abban, hogy az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszereket takarmány célú felhasználásra továbbadják, a következőket említették:

- az annak biztosításával kapcsolatos tényezők, hogy az emberi fogyasztásra már nem szánt, takarmányozási célú élelmiszerek megfeleljenek a takarmányokra vonatkozó szabályoknak, azaz a takarmánybiztonsági követelményeknek: a veszélyelemzés, kritikus szabályozási pontok (HACCP) elvén alapuló eljárások alkalmazása, az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek címkézése, elkülönített tárolása és szállítása,
- a létesítmények kettős – élelmiszer- és takarmányipari vállalkozásként történő – nyilvántartásba vétele több, különböző ellenőrző hatóság (élelmiszer, állati melléktermékek, takarmány, hulladék) általi további ellenőrzéseket eredményez létesítményeikben;
- az a több országban is érvényes előírás, miszerint a vállalkozásoknak kötelezően részt kell venniük a helyes gyártási gyakorlatra vonatkozó magán tanúsítási rendszerekben ahhoz, hogy a takarmányipar számára takarmányt bocsássonak rendelkezésre, noha az ilyen rendszerek jogilag önkéntes alapon működnek,
- az élelmiszer-vállalkozók nyilvántartásba vételére vonatkozó tagállami követelmények harmonizációjának hiánya; némely tagállam csak abban az esetben írja elő a takarmányipari vállalkozóként történő nyilvántartásba vételt, ha a vállalkozás az emberi fogyasztásra már nem szánt, nem állati eredetű élelmiszert közvetlenül, takarmányként szállítja a gazdálkodóknak, miközben más tagállamokban valamennyi olyan élelmiszer-vállalkozót nyilvántartásba kell venni takarmányipari vállalkozóként, aki emberi fogyasztásra már nem szánt, takarmányozási célú élelmiszert bocsát rendelkezésre.

Ezen iránymutatások célja, hogy a meglévő jogi kereten belül megoldást kínáljanak ezekre a problémákra. Nem alkotnak tehát új jogi rendelkezéseket, és nem is törekednek arra, hogy e terület valamennyi rendelkezésével kimerítő módon foglalkozzanak. Megjegyzendő továbbá, hogy nem sértik az uniós jognak az Európai Unió Bírósága általi értelmezését.

⁽¹⁾ Az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv, COM(2015) 614 final, 2015.12.2.

⁽²⁾ Az élelmiszer-adományozásra vonatkozó iránymutatásokat lásd az alábbi weboldalon:

http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/eu-platform_en

Ezen iránymutatások célja, hogy megkönnyítsék egyes, emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek takarmányként való felhasználását, tekintet nélkül arra, hogy állati vagy nem állati eredetű termékekről van-e szó. Az iránymutatások segítséget kívánnak nyújtani a nemzeti és helyi illetékes hatóságoknak és az élelmiszerlánc szereplőinek a vonatkozó uniós jogszabályok alkalmazásához. E célkitűzést az alábbiak révén kell elérni:

- az egyes termékek besorolásától függően alkalmazandó jogszabályok bővebb kifejtése,
- a jogi egyértelműség növelése, és
- példák az olyan bevált módszerekre, amelyek összhangban vannak a jelenlegi uniós szabályozási kerettel, ugyanakkor lehetővé teszik a felesleges adminisztratív terhek elkerülését.

Ezen iránymutatások hatálya az alábbiakra terjed ki:

- az élelmiszerek gyártási folyamatából származó termékek (amelyeket az élelmiszergyártók bocsátanak rendelkezésre), valamint
- forgalomba hozott, csomagolt vagy ömlesztett élelmiszerek (amelyeket nagykereskedők és kiskereskedők bocsátanak rendelkezésre).

Ezek az iránymutatások nem érintik az alábbiak takarmányként való felhasználását:

- az 1331/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ említett élelmiszer-adalékanyagok, élelmiszer-enzimek és az élelmiszer-aromák,
- a 2002/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁾ említett étrend-kiegészítők, és
- étkezési hulladékok ⁽³⁾.

1.2. Jogi meghatározások

Az élelmiszerek takarmányláncba való bejuttatására vonatkozó általános szabályokat a 178/2002/EK ⁽⁴⁾, a 183/2005/EK ⁽⁵⁾, a 767/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ és az 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁷⁾ a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó szabályok (a továbbiakban: állati melléktermékekre vonatkozó rendelet) határozzák meg.

E közlemény alkalmazásában az „emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszer” olyan élelmiszer, amelyet emberi fogyasztás céljából állítottak elő az uniós élelmiszerjog teljes tiszteletben tartásával, azonban már nem szánnak emberi fogyasztásra.

A 178/2002/EK rendelet 2. cikkének meghatározása szerint az élelmiszer: „minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el”.

A 178/2002/EK rendelet 3. cikke (2) bekezdésének meghatározása szerint az élelmiszer-vállalkozás olyan „nyereségérdekelte vagy nonprofit köz- vagy magánvállalkozás, amely az élelmiszerek termelésének, feldolgozásának vagy forgalmazásának bármely szakaszával összefüggő tevékenységet folytat”.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1331/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az élelmiszer-adalékanyagok, az élelmiszer-enzimek és az élelmiszer-aromák egységes engedélyezési eljárásának létrehozásáról (HL L 354., 2008.12.31., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/46/EK irányelve (2002. június 10.) az étrend-kiegészítőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 183., 2002.7.12., 51. o.).

⁽³⁾ A 142/2011/EU bizottsági rendelet (HL L 54., 2011.2.26., 1. o.) szerint „étkezési hulladék” az éttermekben, vendéglátói-pari egységekben és konyhákban – a központi konyhákat és a háztartások konyháit is beleértve – keletkező valamennyi étkezési hulladék, beleértve a használt sütőolajat.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 183/2005/EK rendelete (2005. január 12.) a takarmányhigiénia követelményeinek meghatározásáról (HL L 35., 2005.2.8., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 767/2009/EK rendelete (2009. július 13.) takarmányok forgalomba hozataláról és felhasználásáról, az 1831/2003/EK rendelet módosításáról, valamint a 79/373/EGK tanácsi irányelv, a 80/511/EGK bizottsági irányelv, a 82/471/EGK, 83/228/EGK, 93/74/EGK, 93/113/EK és 96/25/EK tanácsi irányelv és a 2004/217/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 229., 2009.9.1., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1069/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (állati melléktermékekre vonatkozó rendelet) (HL L 300., 2009.11.14., 1. o.).

A 178/2002/EK rendelet 3. cikke (3) bekezdésének meghatározása szerint élelmiszer-vállalkozó „az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az általa ellenőrzött élelmiszer-vállalkozáson belül felelős az élelmiszerjog követelményeinek betartásáért”.

A 178/2002/EK rendelet 3. cikke (4) bekezdésének meghatározása szerint a takarmány olyan „feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyag vagy termék, többek között adalék, amelyet állatok orális etetésére szánnak”.

A 178/2002/EK rendelet 3. cikke (5) bekezdésének meghatározása szerint a takarmányipari vállalkozás olyan „nyereségérdekelt vagy nonprofit, köz- vagy magánvállalkozás, amely a takarmányok termelésével, előállításával, feldolgozásával, tárolásával, szállításával vagy forgalmazásával foglalkozik, beleértve a termelő saját állatainak takarmányozására szolgáló takarmány termelését, feldolgozását vagy tárolását is”.

A 178/2002/EK rendelet 3. cikke (6) bekezdésének meghatározása szerint takarmányipari vállalkozó „az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az általa ellenőrzött takarmányipari vállalkozáson belül felelős az élelmiszerjog követelményeinek betartásáért”.

A 183/2005/EK rendelet 3. cikke d) pontjának meghatározása szerint a létesítmény „egy takarmányipari vállalkozás bármely egysége”, illetve a 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerint „az élelmiszer-ipari vállalkozás bármely egysége”.

Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 3. cikke (13) bekezdésének meghatározása szerint a létesítmény vagy üzem „állati melléktermékek vagy azokból származó termékek kezelését magában foglaló tevékenységet végző hely, kivéve a halászhajókat”.

A 178/2002/EK rendelet 3. cikke (7) bekezdésének meghatározása szerint a kiskereskedelem „élelmiszerek kezelése és/vagy feldolgozása és tárolása az élelmiszerek eladásának vagy fogyasztók részére történő átadása helyén, beleértve az elosztóközpontokat, a közétkeztetési tevékenységet, az üzemi étkezdéket, az intézményi étkeztetést, az éttermeket és az egyéb, élelmiszerellátó helyeket, üzleteket, bevásárlóközpontokat ellátó létesítményeket és nagykereskedelmi árusítóhelyeket”.

A forgalomba hozatal fogalmát a következő jogszabályok határozzák meg:

- a) A 178/2002/EK rendelet 3. cikke (8) bekezdésének meghatározása szerint: „élelmiszer vagy takarmány készen tartása eladás céljára, beleértve az élelmiszer vagy takarmány eladásra való felkínálását, vagy az élelmiszerek és takarmányok ingyenes vagy ellenérték fejében történő átadásának bármely egyéb formáját, valamint az élelmiszerek és takarmányok eladását, forgalmazását vagy átadásának egyéb módját”; és
- b) Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 3. cikke (14) bekezdésének meghatározása szerint: „bármely olyan tevékenység, amelynek célja állati melléktermékek vagy az azokból származó termékek harmadik félnek történő értékesítése a Közösségben, vagy harmadik félnek – fizetés ellenében vagy díjmentesen – történő bármilyen szállítás, vagy egy harmadik félnek történő későbbi szállítás céljából történő raktározás”.

Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 3. cikke (1) bekezdésének meghatározása szerint az állati melléktermékek „állatok teljes teste vagy testrészei, állati eredetű termékek, vagy más, állatokból nyert termékek, amelyeket nem emberi fogyasztásra szántak, beleértve a petesejteket, embriókat és a spermát is”.

Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 3. cikkének (2) bekezdésének meghatározása szerint az állati melléktermékekből származó termékek „az állati melléktermékek feldolgozásának egy vagy több kezeléséből, átalakításából vagy feldolgozásából nyert termékek”.

A 68/2013/EU bizottsági rendelet ⁽²⁾ melléklete A. része 3. pontjának meghatározása szerint a „korábbi élelmiszer” kifejezés azokat a nem élelmiszer-hulladéknak számító élelmiszereket jelöli, amelyeket – az élelmiszerekre vonatkozó uniós jogszabályok maradéktalan betartása mellett – emberi fogyasztásra állítottak elő, de amelyeket – gyakorlati vagy logisztikai okok, illetve gyártási, csomagolási vagy más hibák miatt – nem szánnak többé emberi fogyasztásra, és amelyek takarmányként való felhasználásuk esetén nem jelentenek egészségügyi kockázatot”.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról (HL L 139., 2004.4.30., 1. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 68/2013/EU rendelete (2013. január 16.) a takarmány-alapanyagok jegyzékéről (HL L 29., 2013.1.30., 1. o.).

A 767/2009/EK rendelet 3. cikke (2) bekezdése g) pontjának meghatározása szerint a „takarmány-alapanyagok” „olyan természetes állapotú, friss vagy tartósított, növényi vagy állati eredetű termékek, amelyek elsődleges rendeltetése az állatok táplálkozási szükségleteinek fedezése, illetve az ilyen termékek ipari feldolgozásából származó termékek, valamint olyan szerves vagy szervetlen anyagok, adalékanyagokkal vagy azok nélkül, amelyeket akár magukban, akár feldolgozás után állatok etetéséhez vagy takarmánykeverékek előállításához vagy előkeverékek vivőanyagaként szándékoznak felhasználni”.

A hulladékokról szóló 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ (a hulladékokról szóló keretirányelv) meghatározása szerint a hulladék „olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles”. A „megválni valamitől” mint kulcsfontosságú fogalom pontosítása:

- a hulladéktól való megválás a hulladék hasznosítását és ártalmatlanítását is magában foglalja. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy bármely újrahasznosított vagy ártalmatlanított anyag automatikusan hulladéknak számít,
- bármely pozitív, semleges vagy negatív kereskedelmi értékkel bíró anyagtól meg lehet válni,
- a megválás lehet jogi követelmény, függhet a birtokos szándékos döntésétől, és lehet nem szándékos is,
- egy anyag tárolásának helye nem határozza meg előre hulladékként történő besorolását.

A hulladékokról szóló keretirányelv meghatározása szerint a „hasznosítás” bármely olyan műveletet jelent, amelynek fő eredménye az, hogy a hulladék hasznos célú szolgál annak révén, hogy olyan más anyagok helyébe lép, amelyeket egyébként valamely konkrét funkció betöltésére használtak volna, vagy amelynek eredményeként a hulladékot oly módon készítik elő, hogy az ezt a funkciót akár az üzemben, akár a szélesebb körű gazdaságban betölthesse.

1.3. Az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek besorolása

Az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek

- a) nem állati eredetű termékekből álló, azokat nem tartalmazó, illetve azokkal nem szennyeződött termékek; ezek a nem állati eredetű termékek a következők lehetnek:
 - i. olyan termékek, amelyek a 178/2002/EK rendelet fogalom meghatározása és hatálya értelmében közvetlenül takarmánnyá válnak, amennyiben azok az élelmiszer-előállítási folyamat során keletkező melléktermékek; vagy
 - ii. olyan termékek, amelyek (még mielőtt takarmány lenne belőlük) a hulladékról szóló keretirányelv meghatározásának és alkalmazási körének megfelelően hulladékká válnak, amennyiben azok végtermékek;
- b) állati eredetű termékekből álló, azokat tartalmazó vagy azokkal szennyeződött termékek; ezek az állati eredetű termékek (még mielőtt takarmány lenne belőlük) állati melléktermékké válnak az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet fogalom meghatározása és hatálya értelmében.

Egy terméknek az élelmiszerláncból való kivonását és annak biztosítását, hogy az már emberi fogyasztásra ne legyen használható (pl. azt, hogy egy romlandó élelmiszert a fogyaszthatósági idő lejártát követően már ne lehessen forgalomba hozni az uniós piacon, mert az már emberi fogyasztásra alkalmatlan), előírhatja jogszabály is, de a felelős élelmiszer-vállalkozók is dönthetnek róla. Az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerek az élelmiszerláncból való kivonásáról hozott döntés visszafordíthatatlan.

Amennyiben az élelmiszer állati eredetű termékekből áll, ilyen termékeket tartalmaz vagy azokkal szennyeződött, akkor közvetlenül az állati melléktermékekre vonatkozó rendeletben meghatározott szabályok hatálya alá tartozik. Ezért az emberi fogyasztásra már nem szánt, állati eredetű élelmiszer először állati melléktermékké válik, amelyre az állati melléktermékekre vonatkozó rendeletben és a fertőző szivacsos agyvelőbántalmakról szóló rendeletben (a 999/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾) szereplő szabályok vonatkoznak, és csak ezt követően lesz belőle takarmány; ezzel bővebben a közlemény 4. fejezete foglalkozik.

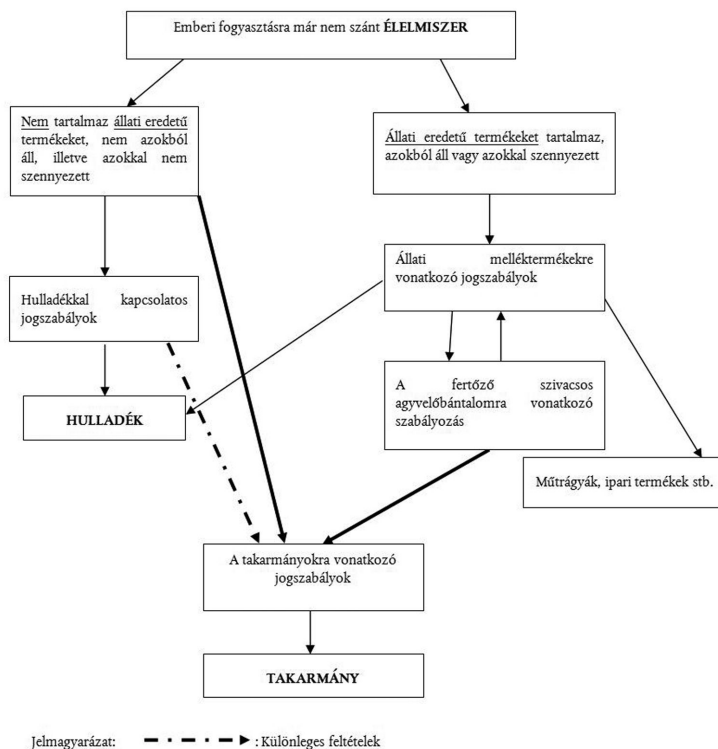
⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 999/2001/EK rendelete (2001. május 22.) egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 147., 2001.5.31., 1. o.).

Amennyiben a címkén szerepel az a nyilatkozat, hogy a termék bizonyos tételét nem takarmányozás céljára szánták, akkor ezt a nyilatkozatot egy vállalkozó nem változtathatja meg utólag az élelmiszerlánc egy későbbi szakaszában. Ezek a termékek nem kerülhetnek be később a takarmányláncba (a 183/2005/EK rendelet II. melléklete).

Ábra

Folyamatábra: az élelmiszertől a takarmányig

2. FEJEZET

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

A 178/2002/EK rendelet 15. cikke tiltja a nem biztonságos takarmány forgalomba hozatalát vagy az élelmiszertermelés céljára tartott állatok takarmányozására való felhasználását. A 767/2009/EK rendelet 4. cikke ezt az elvet valamennyi állatra kiterjeszti.

A 178/2002/EK rendelet 17. cikke (1) bekezdésének megfelelően a takarmányipari vállalkozók elsődleges kötelezettsége, hogy vállalkozásaik termelő, feldolgozó és forgalmazó tevékenységének minden szakaszában gondoskodjanak arról, hogy a takarmányok megfeleljenek a tevékenységükre vonatkozó élelmiszerjog követelményeinek, és ellenőrizniük kell e követelmények teljesülését.

Az egyes vállalkozók büntetőjogi és/vagy polgári jogi felelősségét megalapozó tények és körülmények feltárása olyan feladat, amely a különböző nemzeti jogrendszerek eltérő szerkezetétől is függ. A 178/2002/EK rendelet 17. cikke (1) bekezdésének az élelmiszerláncon belüli felelősség megosztásával kapcsolatos értelmezésére és hatására vonatkozó további információk az általános élelmiszerjog végrehajtásáról szóló útmutatóban ⁽¹⁾ található.

A 178/2002/EK rendelet 18. cikke értelmében az élelmiszer- és takarmányipari vállalkozóknak gondoskodniuk kell arról, hogy azonosítani tudják azon személyeket, akiktől az élelmiszert, a takarmányt, az élelmiszertermelésre szánt állatot, illetve az élelmiszerbe vagy takarmányba bekerülő vagy vélhetően bekerülő egyéb anyagot kapják. A nyomkövethetőség ezen elve biztosítja a teljes élelmiszerlánc integritását.

⁽¹⁾ Útmutató az élelmiszerjog általános szabályait meghatározó 178/2002/EK rendelet 11., 12., 14., 17., 18., 19. és 20. cikkének alkalmazásához (https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/gfl_req_implementation-guidance_hu.pdf, 12. o.).

3. FEJEZET

ÁLLATI EREDETŰ TERMÉKEKET NEM TARTALMAZÓ, EMBERI FOGYASZTÁSRA MÁR NEM SZÁNT ÉLELMISZEREK**3.1. A nem állati eredetű termékekből álló, azokat nem tartalmazó, illetve azokkal nem szennyeződött élelmiszerek és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok**

Amennyiben az élelmiszergyártásból származó termékek és az élelmiszerek nem állati eredetű termékekből állnak, nem tartalmaznak ilyen termékeket, illetve azokkal nem szennyeződtek, és már nem szánják őket emberi fogyasztásra, azaz kidobott élelmiszerek, hulladékká válhatnak vagy takarmányként is használhatók. Négy esetet kell megkülönböztetni az alábbi a) és b) pontban foglaltaknak megfelelően:

a) Az élelmiszergyártási folyamat során keletkezett, a végterméktől eltérő termékek,

Az élelmiszeripar számos ágazata termel olyan melléktermékeket a gyártási folyamat során, amelyeket takarmányként is fel lehet használni, pl.

a napraforgómag sajtolása során napraforgómag-pogácsa keletkezik,

a lisztőrlés során búzacsíra keletkezik,

a cukorgyártás során cukorrépaemelész keletkezik,

a keményítőgyártás során keményítő-hidrolizátum pogácsa keletkezik,

a sütő- és tésztaipari gyártás során állati eredetű termékeket nem tartalmazó sütő- és tésztaipari melléktermékek keletkeznek.

Ezen élelmiszer-ipari melléktermékeknek nincsen az 5.1. szakaszban említett minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági idejük, hanem az 5.2. szakaszban említett, „az élelmiszer-ipari létesítmény padlójára hullott anyagokra” vonatkozó megközelítés alkalmazandó rájuk. A melléktermékek nem minősülnek hulladéknak, amennyiben megfelelnek a hulladékokról szóló keretirányelv⁽¹⁾ 5. cikkében meghatározott kumulatív feltételeknek. Mindig az élelmiszer-vállalkozó feladata annak bizonyítása az illetékes hatóság felé, hogy egy adott termék esetében teljesülnek a nem hulladékként való besorolásra vonatkozó feltételek.

Egyes nemzeti hulladékgazdálkodási hatóságok olyan külön tanúsítványt kérnek az élelmiszer-vállalkozóktól, amely részletes indokolást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy egy takarmány célú felhasználásra szánt adott termék, megfelel a hulladékokról szóló keretirányelvben a nem hulladékként való besorolásra vonatkozóan meghatározott kritériumoknak. Ez a tanúsítvány valójában felesleges, mivel egy élelmiszer-ipari létesítményt, például egy sörfőzdét, amelyből élesztőt szállítanak takarmány-alapanyagként, takarmányipari létesítményként nyilvántartásba kell venni, és ezért a takarmányipari hatóságok teljes ellenőrzése alatt áll.

b) Élelmiszer-ipari végtermékek az élelmiszergyártás szintjén, valamint nagykereskedelmi vagy kiskereskedelmi szinten:

Egy élelmiszer-vállalkozó dönthet úgy, hogy az élelmiszergyártás szintjén keletkező végtermékeket (pl. cukor, napraforgóolaj, törött vagy nem tökéletes formájú kekszek) és a nagykereskedelmi és kiskereskedelmi szinten forgalomba hozott élelmiszereket (pl. pékségekben vagy élelmiszer-áruházakban) már nem emberi fogyasztásra, hanem takarmányként való felhasználásra szánja. Az ilyen termékek nem felelnek meg a hulladékokról szóló keretirányelvben a melléktermékekre vonatkozóan előírt kritériumoknak, még akkor sem, ha takarmányozásra szánják őket. Következésképpen számos tagállam hatóságai szigorúan alkalmazzák a hulladékokról szóló keretirányelv követelményeit az ilyen élelmiszerekre, és az élelmiszer-vállalkozó azon döntését, hogy kivonja őket az élelmiszer-ellátási láncból, úgy tekintik, hogy az megvált az élelmiszerektől. Jó példa erre

⁽¹⁾ A melléktermékekre vonatkozó, a hulladéknak nem minősülő termékként való besorolást megalapozó feltételek (lásd a közlemény mellékletében található magyarázó megjegyzést):

- Előállítása az előállítási folyamat szerves részét képezi.
- A szokásos ipari gyakorlattól eltérő további eljárás nélkül, közvetlenül felhasználható.
- Állati takarmányként való további felhasználása biztos: nem csupán lehetőségről van szó, hanem az anyagot garantáltan takarmányként fogják felhasználni, a takarmánybiztonsági jogszabályokkal összhangban.
- A további felhasználás jogszerű, azaz az anyag vagy tárgy megfelel az adott felhasználásra vonatkozó valamennyi releváns termékkövetelménynek, valamint környezetvédelmi és egészségvédelmi követelménynek.

a gyakorlatra, hogy a nem állati eredetű, és már nem emberi fogyasztásra, hanem takarmányozási célra szánt élelmiszereket (pl. a csomagolt kekszeket a tagállamok közötti határok átlépésekor) szállító tehergépkocsikra bírságot lehet kiszabni, amiért nem felelnek meg a hulladékokról szóló keretirányelv követelményeinek, mivel a fogadó tagállam a szállítmányt hulladéknak tekinti.

Az a követelmény, hogy mielőtt egy nem állati eredetű élelmiszer takarmánnyá válik, meg kell hogy feleljen a hulladékokra vonatkozó uniós jogszabályoknak, jelentős terhet ró azokra a gazdasági szereplőkre, akik az adott élelmiszer takarmányláncba való juttatását tervezik. Ez a követelmény akadályozhatja az ilyen termékek szabad mozgását a belső piacon, mivel egyes tagállamok a hulladékokra vonatkozó uniós jogszabályokon alapuló szállítási szabályok alkalmazását írják elő, míg mások az élelmiszerjogot alkalmazzák. A hulladékokról szóló keretirányelv felülvizsgálata folyamatban van, és a Bizottság javaslata ⁽¹⁾ értelmében a nem állati eredetű anyagokat ki kell zárni a hatálya alól.

Az ebben a szakaszban említett végtermékek esetében az 5.1. szakaszban említett minőségmegőrzési és fogyaszthatósági időre és az 5.2. szakaszban említett „élelmiszer-ipari létesítmény padlójára hullott anyagokra” vonatkozó megközelítéseket kell alkalmazni.

A szakasz összefoglalása:

1. *Az e szakasz a) pontjában említett, az élelmiszeriparból származó, nem állati eredetű melléktermékeket nem szabad automatikusan hulladéknak tekinteni, és közvetlenül a takarmányokra vonatkozó jogszabályok hatálya alá tartozhatnak.*
2. *Az élelmiszer-vállalkozók feladata annak bizonyítása, hogy az e szakasz a) pontjában említett, nem állati eredetű melléktermék, amelyet takarmányként hoznak forgalomba, nem hulladék. Ugyanakkor a nem hulladékként való minősítést igazoló tanúsítványra vonatkozó általános követelménytől el kell tekinteni az ilyen melléktermékeket takarmányként forgalomba hozó olyan élelmiszer-vállalkozók esetében, amelyek takarmányipari vállalkozókként is nyilvánításba lettek véve.*
3. *A nem állati eredetű anyagoknak a hulladékokról szóló keretirányelv hatálya alóli jövőbeli kizárására is figyelemmel, az e szakasz b) pontjában említett élelmiszer-ipari végtermékek takarmány célú közvetlen felhasználása anélkül is megengedett, hogy azoknak először meg kell kellene felelniük a hulladékokra vonatkozó jogszabályoknak.*
4. *A hulladékokról szóló felülvizsgált keretirányelv elfogadásáig és végrehajtásáig az e szakasz b) pontjában említett, emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszer-ipari végtermékek esetében takarmányként való felhasználásukat megelőzően a hulladékokra vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok alkalmazhatók.*

3.2. A takarmányláncba nem állati eredetű élelmiszereket bejuttató élelmiszer-vállalkozókra vonatkozó követelmények

Az élelmiszerlánc ⁽²⁾ részét képező azon létesítményeket, amelyek nem állati eredetű élelmiszereket állítanak elő, illetve nagy- és kiskereskedelemben forgalmazznak, az élelmiszer-higiénéről szóló 852/2004/EK rendeletnek ⁽³⁾ megfelelően kell nyilvántartásba venni vagy jóváhagyni. Az egyes tagállamokban működő uniós élelmiszer-ipari létesítmények teljes listája itt található:

http://ec.europa.eu/food/safety/biosafety/food_hygiene/eu_food_establishments_en

Azon élelmiszer-ipari létesítmények listáit, amelyek működéséhez nincs szükség jóváhagyásra, csupán nyilvántartásba vételre, teljes mértékben a tagállamok illetékes hatóságai kezelik.

3.2.1. A termékeket takarmányozási vagy hulladékhasznosítási célra rendelkezésre bocsátó vállalkozókra vonatkozó követelmények

Elvileg bármely vállalkozó rendelkezésre bocsáthat emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszert

— takarmányként (a 3.1. szakasz a) pontjában említett melléktermékek, valamint a hulladékokról szóló felülvizsgált keretirányelv elfogadását és végrehajtását követően a 3.1. szakasz b) pontjában említett termékek is);

⁽¹⁾ Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv módosításáról <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52015PC0595>

⁽²⁾ A 178/2002/EK rendelet előírja, hogy a takarmányozási ágazat az élelmiszerlánc szerves részét képezi.

⁽³⁾ A 852/2004/EK rendelet 6. cikke előírja, hogy az élelmiszer-vállalkozó minden létesítményét nyilvántartásba kell venni az illetékes hatóságnál. A nyilvántartásba vétel célja lehetővé tenni a tagállamok illetékes hatóságai számára, hogy tudják, hogy a létesítmények hol találhatóak és milyen tevékenységeket folytatnak, és ha szükségesnek vélik, hatósági ellenőrzéseket végezhetnek.

— hasznosításra szánt hulladékként (a 3.1. szakasz b) pontjában említett végtermékek).

a) Takarmányként rendelkezésre bocsátott termékek

A 183/2005/EK rendelet megállapítja azon takarmányipari vállalkozók körét, amelyeket a rendelet 9. cikkének megfelelően nyilvántartásba kell venni. A takarmányipari vállalkozóknak biztosítaniuk kell, hogy a takarmányra vonatkozó jogszabályok valamennyi releváns rendelkezését betartsák, mint például a takarmányhigiéniai szabályokat, a szennyező anyagokra vonatkozó maradékanyag-határértékeket vagy a címkézési előírásokat. A 183/2005/EK rendelet 5. cikke (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó takarmányipari vállalkozók (elsődleges termelők) az említett rendelet II. mellékletét kötelesek alkalmazni, beleértve a HACCP-terv készítését is. A takarmányt forgalomba hozó vállalkozókat általában ⁽¹⁾ takarmányipari vállalkozóként kell nyilvántartásba venni.

A 3.1. szakasz a) pontjában említett, az élelmiszergyártási folyamat során keletkezett melléktermékeket az uniós piacon forgalomba hozó élelmiszer-vállalkozók takarmányipari vállalkozónak minősülnek, és a takarmányra vonatkozó jogszabályok követelményeinek kell megfelelniük, beleértve a takarmányipari vállalkozóként történő nyilvántartásba vételt is.

b) A hulladékhasznosítási célra rendelkezésre bocsátott termékek

A 3.1. szakasz b) pontjában említett, nem állati eredetű, emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszer-ipari végtermékek a hulladékokról szóló felülvizsgált keretirányelv elfogadásáig és végrehajtásáig „hasznosításra szánt hulladéknak” minősülhetnek. Az élelmiszer-vállalkozóknak így az ilyen termékek takarmányláncba történő bejuttatására vonatkozó nemzeti rendszert kell követniük. Amint a takarmány célú felhasználásra szánt, nem állati eredetű élelmiszerek mentesülnek a hulladékra vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok hatálya alól, az élelmiszer közvetlenül bekerülhet a takarmányláncba. Erre lehet példa az élelmiszer-áruházakból származó, száraz, csomagolt ⁽²⁾ kenyér: Ha egy élelmiszer-áruház az ilyen kenyeret az előírásoknak meg nem felelő (lásd a 6.2. szakaszt) takarmányként (azaz az 1.2. szakaszban említett meghatározással összhangban álló korábbi élelmiszerként), „Sütő- és tésztaipari termék” megjelöléssel (a 13.1.1 bejegyzés a takarmány-alapanyagok jegyzékében) hozza forgalomba, akkor ez az élelmiszer-áruház takarmányipari vállalkozónak minősül, és biztosítania kell a takarmányra vonatkozó jogszabályok követelményeinek a betartását, beleértve a takarmányipari vállalkozóként történő nyilvántartásba vételt is.

3.2.2. *Az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek takarmányként való fokozottabb felhasználására vonatkozó intézkedések*

Az a követelmény, hogy egy már nyilvántartásba vett élelmiszer-vállalkozónak – amennyiben élelmiszert kíván bejuttatni a takarmányláncba – takarmányipari vállalkozóként is nyilvántartásba kelljen magát vetetnie, és így a takarmányokra vonatkozó összes követelménynek meg kelljen felelnie, eltántoríthatja pl. a kisebb élelmiszerkereskedőket ettől a szándékuktól. Tekintettel arra, hogy a kítűzött cél az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek fokozottabb takarmány célú felhasználása, két lehetőség révén lehetne csökkenteni az érintett élelmiszer-vállalkozókra háruló terheket:

a) Segítségnyújtás az élelmiszer-vállalkozóknak abban, hogy meg tudjanak felelni a takarmányra vonatkozó jogszabályoknak:

A takarmányhigiénéről szóló rendelet 22. cikkében meghatározottak szerint közösségi útmutatókat lehetne kidolgozni az olyan élelmiszer-kiskereskedők számára, akik emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszereket bocsátanak takarmányként rendelkezésre; ezek az útmutatók segítenének nekik eligazodni a takarmányokra vonatkozó jogszabályokat illetően (intézkedések, címkézés, a szennyező anyagokra vonatkozó határértékek). Ezenkívül az érdekelt szövetségek segítséget nyújthatnának az élelmiszer-kiskereskedők számára egy egyszerűsített, az ő igényeikre szabott, a takarmányipari vállalkozók által alkalmazandó HACCP-rendszer kidolgozásában.

⁽¹⁾ A Bizottság projektet indított útjára, amely többek között a takarmánylánc kezdetének kérdésével foglalkozó iránymutatás kidolgozására irányul. E dokumentum célja egy olyan, az élelmiszerek és takarmányok közötti, nem egyértelműen elhatárolható területet szabályozó rendszer kifejlesztése, amellyel elkerülhetők a felesleges adminisztratív terhek, ugyanakkor garantálható a takarmánylánc integritása (iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció a takarmányhigiénia követelményeinek meghatározásáról szóló 183/2005/EK rendelet egyes rendelkezéseinek a végrehajtásáról).

⁽²⁾ A 767/2009/EK rendelet III. melléklete „A mezőgazdasági-élelmiszer-ipari eredetű termékek használatából származó csomagolóanyagok és csomagolóanyag-részeket” olyan anyagokként sorolja fel, amelyek forgalomba hozatala vagy takarmányozási célú felhasználása tilos.

b) Az élelmiszer-vállalkozó az érintett termékeket „élelmiszerként” hozza forgalomba:

A 852/2004/EK rendeletnek megfelelően nyilvántartásba vett vagy jóváhagyott élelmiszer-kiskereskedő az élelmiszert az élelmiszerjog rendelkezéseinek megfelelően olyan takarmányipari vállalkozó számára hozza forgalomba, aki az élelmiszert takarmánnyá történő átalakítás céljából összegyűjti vagy azt közvetlenül takarmánnyá alakítja ⁽¹⁾. A takarmánylánc az élelmiszert átvevő gazdasági szereplőnél kezdődik. Ez a takarmányipari vállalkozó felelős azért, hogy a takarmány megfeleljen az előírásoknak. A fenti példában az élelmiszer-áruház száraz kenyeret szállít a takarmánygyártónak. Az élelmiszer-vállalkozót így nem kell a 183/2005/EK rendelet szerint nyilvántartásba venni, mivel a termékre, amelyet rendelkezésre bocsát, még az élelmiszerekre, nem pedig a takarmányokra vonatkozó szabályok alkalmazandók. Ezen túlmenően az élelmiszert nem lehet közvetlenül a mezőgazdasági termelőnek állatok takarmányozására átadni, mivel az további feldolgozás nélkül nem használható fel az állatok száján át történő etetésére.

A szakasz összefoglalása:

5. *A hulladékokról szóló felülvizsgált keretirányelv elfogadásáig és végrehajtásáig az emberi fogyasztásra már nem szánt, nem állati eredetű élelmiszerek az ilyen hulladékokat szabályozó uniós és nemzeti jogszabályok értelmében „hasznosításra szánt hulladékként” bekerülhetnek a takarmányláncba.*
6. *A nem állati eredetű, emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszereket takarmányként rendelkezésre bocsátó élelmiszer-vállalkozók számára kidolgozott útmutatók enyhíthetik a takarmányokra vonatkozó szabályoknak való megfelelés miatt rájuk háruló terheket.*
7. *Azokat az élelmiszer-kiskereskedőket, akik egy adott terméket élelmiszerként szállítanak egy olyan takarmányipari vállalkozónak, aki azt takarmánnyá alakítja át, nem kell takarmányipari vállalkozóként nyilvántartásba venni.*

4. FEJEZET

ÁLLATI EREDETŰ TERMÉKEKET TARTALMAZÓ, EMBERI FOGYASZTÁSRA MÁR NEM SZÁNT ÉLELMISZEREK

4.1. Állati eredetű termékekből álló, azokat tartalmazó vagy azokkal szennyeződött élelmiszerek

Állati eredetű termékekből álló, azokat tartalmazó vagy azokkal szennyeződött élelmiszer nem használható fel közvetlenül takarmánygyártáshoz. Először is minden esetben az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet rendelkezései vonatkoznak rá. Ez a rendelet egyértelműen különbséget tesz az olyan, állati eredetű élelmiszerek között, amelyeket kereskedelmi okokból, gyártási vagy csomagolási hibák vagy egyéb hibák miatt már nem szánanak emberi fogyasztásra, valamint az étkezési hulladék között. Mivel az állati eredetű anyagokra vonatkozó minimális tartalom nincs meghatározva, valamennyi állati eredetű termékből álló, azt tartalmazó vagy azzal szennyezett élelmiszer az állati melléktermékekre vonatkozó jogszabályok hatálya alá tartozik.

Arra az élelmiszer-vállalkozóra, aki állati eredetű élelmiszereket kíván takarmányként rendelkezésre bocsátani, nem vonatkozik a hulladékokról szóló keretirányelv (a 2. cikk (2) bekezdésének b) pontja), és az állati melléktermékekre vonatkozó jogszabályokban előírt ellenőrzéseknek veti alá.

A hulladékokról szóló keretirányelv szerinti ellenőrzések tárgyát képező hulladékkal ⁽²⁾ szennyezett állati melléktermékeket az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet alapján a 2. vagy az 1. kategóriába tartozó anyagnak kell nyilvánítani, és a későbbiekben nem kerülhetnek be a takarmányláncba.

Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 10. cikkének e) pontjával összhangban az emberi fogyasztásra szánt termékek előállításából származó állati melléktermékeket, köztük a zsírtalanított csontokat, a töpörtyűt és a tejfeldolgozásból származó centrifuga- vagy szeparátoriszapot is beleértve, a rendeletben említett 3. kategóriába (takarmányként való felhasználás) kell besorolni.

⁽¹⁾ Ez az élelmiszer különbözik az 1.2. szakaszban meghatározott korábbi élelmiszertől, mivel a forgalomba hozatalért felelős vállalkozó nem garantálja, hogy „takarmányként való felhasználása nem jelent egészségügyi kockázatot”.

⁽²⁾ A csomagolóanyagokkal vagy azok maradékaival szennyeződött anyagok tekintetében a 6.2. szakasz alkalmazandó.

Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 10. cikkének f) pontjával összhangban az olyan állati eredetű termékeket tartalmazó élelmiszereket, amelyeket kereskedelmi okok, előállításai vagy csomagolási hibák vagy egyéb, köz- és állategészségügyi kockázatot nem jelentő problémák következtében már nem szánnak emberi fogyasztásra, a 3. kategóriába tartozó anyagként kell besorolni. Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 10. cikkének f) pontjában említett 3. kategóriájú anyagokat egyedi- és gyűjtőcsomagolásban vagy azzal együtt – melyek egyaránt hulladéknak minősülnek – rendszerint egy állati termékeket feldolgozó létesítménybe szállítják. Az egyedi csomagolást és a gyűjtőcsomagolást csak a 3. kategóriába tartozó állati melléktermékeket feldolgozó üzemből távolítják el az állati melléktermékekről. A hulladék és állati melléktermékek keverékét nem kell eleve a 2. kategóriába vagy akár az 1. kategóriába tartozó anyagnak minősíteni.

Az emberi fogyasztásra már nem szánt, takarmányozási célú, állati eredetű élelmiszerekre az ezen közlemény 4.3. szakaszában meghatározott egyedi feldolgozási követelmények és felhasználási korlátozások vonatkoznak.

4.2. **Az emberi fogyasztásra már nem szánt, állati eredetű termékeket rendelkezésre bocsátó élelmiszer-vállalkozók nyilvántartásba vétele**

Az állati melléktermékek és az azokból származó termékek előállítása, szállítása, kezelése, feldolgozása, tárolása, forgalomba hozatala, forgalmazása, felhasználása vagy ártalmatlanítása bármely szakaszában aktívan részt vevő összes vállalkozót az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 23. cikkének megfelelően nyilvántartásba kell venni, kivéve, ha a rendelet 24. cikkének megfelelően már jóváhagyást kaptak. Az állati melléktermékekre vonatkozó rendeletnek megfelelően nyilvántartásba vett vagy jóváhagyott vállalkozók, üzemek vagy létesítmények jegyzéke az alábbi weboldalon került közzétételre:

http://ec.europa.eu/food/safety/animal-by-products/approved-establishments_en

Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 23. cikkének (4) bekezdése értelmében nem kell nyilvántartásba venni az olyan létesítményeket, amelyeket a 852/2004/EK rendelettel vagy a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi⁽¹⁾ rendelettel összhangban már jóváhagytak vagy nyilvántartásba vettek. Ez az eltérés azonban nem mentesíti a vállalkozókat azon kötelezettség alól, hogy az állati melléktermékekre vonatkozó rendeletnek megfelelően jóváhagyással rendelkezzenek, amennyiben a rendelet 24. cikkében leírt tevékenységeket végeznek.

Takarmányozási célra szánt, feldolgozott állati melléktermékeket kizárólag a 183/2005/EK rendelettel összhangban jóváhagyott vagy nyilvántartásba vett takarmányipari vállalkozók számára lehet rendelkezésre bocsátani.

4.3. **Az emberi fogyasztásra már nem szánt, állati eredetű élelmiszerekre vonatkozó feldolgozási követelmények és felhasználási korlátozások**

Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet és a fertőző szivacsos agyvelőbántalomról szóló rendelet szigorú korlátozó szabályokat állapít meg az állati eredetű anyagból álló, azt tartalmazó vagy azzal szennyeződött, emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek takarmányozási célú felhasználására vonatkozóan, az állati eredetű anyag típusától függően. Például a tejtejtermékektől eltérő, kérődzőkből származó fehérjét vagy kiolvasztott zsírokat tartalmazó élelmiszereket a prémes állatok kivételével tilos használatok takarmányozására felhasználni. Egy további példa, hogy a halat tartalmazó élelmiszereket nem szabad közvetlenül takarmányként felhasználni, azonban hallisztte lehet alakítani és a hallisztet – az el nem választott kérődzők kivételével – kérődzők takarmányozására lehet használni. Ennek alapján a feldolgozóknak az állati eredetű anyagokat tartalmazó élelmiszereket külön kell választaniuk annak megfelelően, hogy azok nem emberi fogyasztásra szánt, de a takarmányláncba bevihető vagy nem bevihető, illetve csak bizonyos fajok estében bevihető élelmiszerek-e, továbbá megfelelően kell kezelniük és címkézniük ezeket az élelmiszereket annak biztosítása érdekében, hogy végfelhasználásuk az emberi és állati egészség szempontjából biztonságos legyen és megfeleljen az állati melléktermékekre és a fertőző szivacsos agyvelőbántalomra vonatkozó jogszabályoknak.

Az állatok egészségének megóvása érdekében az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet és a fertőző szivacsos agyvelőbántalomról szóló rendelet feldolgozási követelményeket és felhasználási korlátozásokat állapít meg az emberi fogyasztásra már nem szánt, állati eredetű élelmiszerekre vonatkozóan. Számos állati eredetű élelmiszer biztonságos lehet az emberi fogyasztás szempontjából, azonban az állatok egészségére nézve nem; például azért, mert ragadós száj- és körömfájást, klasszikus sertéspestist vagy afrikai sertéspestist okozó kórokozókat tartalmazhat. A fertőző szivacsos agyvelőbántalomról szóló rendelet továbbá „teljes takarmányozási tilalmat” ír elő: a BSE takarmányláncban keresztül történő újbóli megjelenésének megakadályozása érdekében – néhány korlátozott eltérést engedélyezve – megtiltja a feldolgozott állati fehérjék használatok takarmányozására való felhasználását. Ugyanakkor számos, emberi fogyasztásra alkalmas állati termék további feldolgozás nélkül nem használható fel takarmányozásra, illetve részben ki kell zárni a takarmányláncból.

(¹) Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.).

A tejtermékektől eltérő, kérődzőkből származó fehérjét tartalmazó, emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszereket a prémes állatok kivételével nem lehet haszonállatok takarmányozására használni. Ezért a tejtermékektől eltérő, kérődzőkből származó fehérjét tartalmazó kidobott élelmiszerek felhasználása csak a prémes állatok takarmányozására és hobbiállat-eledelként engedélyezett. Ugyanakkor azok az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek, amelyeket az állati melléktermékekre vonatkozó jogszabályokkal összhangban dolgoznak fel kérődzőkből származó, kiolvasztott zsírrá, és amelyek legfeljebb 0,15 tömegszázalékban tartalmaznak oldhatatlan szennyeződések, használhatók haszonállatok takarmányozására.

A kidobott, állati eredetű élelmiszerek feldolgozására és forgalomba hozatalára vonatkozó követelményeket a 142/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ X. melléklete állapítja meg.

Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 10. cikke a)–m) pontjában említett, 3. kategóriába tartozó anyagok a 142/2011/EU rendelet X. mellékletével összhangban feldolgozott állati fehérjévé vagy kiolvasztott zsírokká történő feldolgozást követően felhasználhatók haszonállatok takarmányozására.

Nyers hús felhasználható olyan hobbiállat-eledel gyártásához, amelyet az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 35. cikkével és a 142/2011/EU rendelet XIII. mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban kívánnak forgalomba hozni.

Korábbi élelmiszerek felhasználhatók olyan, prémes állatoknak szánt takarmány gyártásához, amelyet az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 36. cikkével összhangban kívánnak forgalomba hozni.

A 142/2011/EU rendelet X. mellékletének 10. szakaszában felsorolt, a 3. kategóriába tartozó egyes anyagok további kezelés nélkül forgalomba hozhatók haszonállatok takarmányozása céljából, feltéve, hogy az anyag:

- származási helye az Unió,
- feldolgozásra került a 852/2004/EK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének m) pontjában meghatározott feldolgozás szerint vagy a 142/2011/EU rendelettel összhangban,
- nem került kapcsolatba egyéb, 3. kategóriába tartozó anyaggal, valamint
- minden szükséges óvintézkedést megtettek az anyag fertőződésének megelőzése érdekében.

A 142/2011/EU rendelet X. melléklete II. fejezete 4. szakaszának II. részével összhangban az illetékes hatóság engedélyezheti az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 10. cikkének e) pontjában említett, 3. kategóriába tartozó anyagnak minősülő tej, tejalapú termékek és – a centrifuga- vagy szeparátoriszap kivételével – tejből származó termékek, valamint az említett rendelet 10. cikkének f) és h) pontjában említett tej, tejalapú termékek és tejből származó termékek feldolgozását, felhasználását és tárolását. Az illetékes hatóság például engedélyezheti a tejalapú termékek bizonyos állattenyésztők számára történő közvetlen szétosztását.

Ezen túlmenően az illetékes hatóság az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 18. cikkének megfelelően saját területén engedélyezheti a 2. és a 3. kategóriába tartozó anyagok állatkerti és cirkuszi állatok, a nem cirkuszi állatnak minősülő hiüllők és ragadozó madarak, prémes állatok, vadon élő állatok, elismert kennelekből származó kutyák vagy vadászkutya-falkák, állatmenhelyeken tartott kutyák és macskák vagy horgászcsalinak használt légy-lárvák és férgek etetése céljából történő összegyűjtését.

Az alábbi táblázat ⁽²⁾ összefoglalja az állat eredetű anyagokat tartalmazó, emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek engedélyezett felhasználási formáit és az ilyen élelmiszerekre vonatkozóan előírt feldolgozási módot az állati melléktermékekre vonatkozó rendelettel és a fertőző szivacsos agyvelőbántalomról szóló rendelettel összhangban (hatálybalépés: 2017.10.1.)

⁽¹⁾ A Bizottság 142/2011/EU rendelete (2011. február 25.) a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról szóló 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról, valamint a 97/78/EK tanácsi irányelvnek az egyes minták és tételek határon történő állat-egészségügyi ellenőrzése alóli, az irányelv szerinti mentesítése tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 54., 2011.2.26., 1. o.).

⁽²⁾ A táblázat balról jobbra, a következőképpen olvassandó: az első oszlopban szereplő termékek további kezelés nélkül használhatók hobbiállat-eledel vagy prémes állatoknak szánt takarmány gyártására (Igen/Nem a második oszlopban), és az állati melléktermékekre vonatkozó rendeletnek megfelelő további feldolgozást igényelnek a prémes állatoktól eltérő haszonállatok takarmányaként (Igen/Nem a harmadik oszlopban), illetve hobbiállat-eledelként (amennyiben a második oszlopban „Nem” szerepel) való felhasználáshoz; a negyedik oszlop tartalmazza a prémes állatoktól eltérő haszonállatok takarmányozására vonatkozó korlátozásokat. A négyzetek színbeli megjelenítése a következőket jelenti: minél sötétebb a háttér, annál korlátozottabb a felhasználás.

Emberi fogyasztásra már nem szánt, a következőkből álló, azokat tartalmazó vagy azokkal szennyeződött élelmiszerek ⁽¹⁾ :	További kezelés nélkül használható hobbiállat-eledelként vagy prêmes állatok etetésére:	Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelkezések megfelelő további feldolgozást igényel a prêmes állatoktól eltérő haszonállatok takarmányaként való felhasználása céljából:	Az alábbi állatok takarmányaként engedélyezett
<ul style="list-style-type: none"> — tej, tejalapú termékek és tejből származó termékek — tojás és tojásból készült termékek, — méz, — kiolvasztott zsírok, — nem kérődzőkből származó zselatin/kollagén feltéve, hogy az anyag állati eredetű <ul style="list-style-type: none"> — amennyiben származási helye az Unió; — az élelmiszer-higiéniai jogszabályoknak megfelelő feldolgozáson esett át. 	IGEN	NEM	valamennyi állat
<ul style="list-style-type: none"> — tej, tejalapú termékek és tejből származó termékek — tojás és tojásból készült termékek, — méz, — kiolvasztott zsírok, — nem kérődzőkből származó zselatin/kollagén ha az állati eredetű anyag NEM esett át feldolgozáson (pl. étkezési tojás, nyerstej, méz, nyers tojást tartalmazó tiramisú stb.), vagy ha harmadik országból származik.	NEM	IGEN	valamennyi állat
Hal vagy halászati termékek	NEM	IGEN	nem kérődzők, beleértve a tenyésztett víziállatokat, a kedvtelésből tartott állatokat és a prêmes állatokat
Nem kérődzőkből származó hús	IGEN	IGEN	tenyésztett víziállatok, kedvtelésből tartott állatok és prêmes állatok
Nem kérődzőkből származó húskészítmények vagy vérkészítmények	bizonyos feltételek mellett IGEN	IGEN	tenyésztett víziállatok, kedvtelésből tartott állatok és prêmes állatok

⁽¹⁾ Amennyiben a kidobott élelmiszer a táblázatban megadott állati termékek több kategóriáját is tartalmazza, illetve több kategóriájával is szennyeződött, a szigorúbb szabályt kell alkalmazni.

Emberi fogyasztásra már nem szánt, a következőkből álló, azokat tartalmazó vagy azokkal szennyeződött élelmiszerek ⁽¹⁾ :	További kezelés nélkül használható hobbiállat-eledelként vagy prémis állatok etetésére:	Az állati melléktermékekre vonatkozó rendelkezések megfelelő további feldolgozást igényel a prémis állatoktól eltérő haszonállatok takarmányaként való felhasználása céljából:	Az alábbi állatok takarmányaként engedélyezett
Kérődzőkből származó zselatin, kollagén vagy hús	IGEN	Nem alkalmazandó	kedvtelésből tartott állatok és prémis állatok
Kérődzőkből készült húskészítmények	NEM	Nem alkalmazandó	kedvtelésből tartott állatok és prémis állatok

4.4. Szállítás

A 178/2002/EK és a 852/2004/EK rendelet együttes olvasata alapján az élelmiszereket és az állati melléktermékeket egymástól elkülönítve kell szállítani különböző, külön erre a célra szánt konténerekben/teherautókon. Az állati melléktermékeket az állati melléktermékekre vonatkozó rendelettel összhangban nyilvántartásba vett vagy jóváhagyott szállítóeszközökön kell szállítani, és a szállítmányokat kereskedelmi okmányal kell ellátni.

A fejezet összefoglalása

8. Az emberi fogyasztásra már nem szánt és állati termékekből álló, azokat tartalmazó vagy azokkal szennyeződött élelmiszereket nem lehet közvetlenül takarmány gyártására felhasználni, hanem minden esetben elsőként az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet hatálya alá tartoznak.
9. Elyben az állati melléktermékek gyártása, szállítása, kezelése, feldolgozása, tárolása, forgalomba hozatala, forgalmazása, felhasználása vagy ártalmatlanítása bármely szakaszában aktívan részt vevő összes vállalkozót nyilvántartásba kell venni az állati melléktermékekre vonatkozó rendeletnek megfelelően.
10. Az állati eredetű termékekből álló, azokat tartalmazó vagy azokkal szennyeződött, emberi fogyasztásra már nem alkalmas, takarmányozási célra szánt élelmiszerekre külön feldolgozási követelmények és felhasználási korlátozások vonatkoznak.

5. FEJEZET

MEGFONTOLÁSOK AZON ÉLELMISZEREKET ILLETŐEN, AMELYEK MINŐSÉGMEGŐRZÉSI ÉS FOGYASZTHATÓSÁGI IDEJE LEJÁRT VAGY AMELYEK AZ ÉLELMISZER-IPARI LÉTESÍTMÉNY PADLÓJÁRA HULLOTTAK

5.1. Azok az élelmiszerek, amelyeknek lejárt a minőségmegőrzési és fogyaszthatósági ideje

Az élelmiszereken feltüntetendő időpontokról az 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ rendelkezik. A 24. cikk (1) bekezdése szerint a gyorsan romlandó élelmiszereken a „fogyaszthatósági időt” kell feltüntetni. Az élelmiszer-vállalkozók felelőssége, hogy biztonsági, minőségi és értékesítési megfontolások alapján

⁽¹⁾ Amennyiben a kidobott élelmiszer a táblázatban megadott állati termékek több kategóriáját is tartalmazza, illetve több kategóriájával is szennyeződött, a szigorúbb szabályt kell alkalmazni.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 18. o.).

meghatározzák a minőségmegőrzési időt és a fogyaszthatósági időt, azaz az eltarthatósági idő hosszát. Egyes élelmiszerek – többek között a friss gyümölcsök vagy a nem romlandó élelmiszerek, mint például a só, a cukor, az ecet – mentesülnek a címkézési kötelezettség alól. Az egyetlen élelmiszer-kategória, amely esetében az uniós jogszabályok kötelezően előírják a dátumok feltüntetését, az étkezési tojás ⁽¹⁾.

Az élelmiszereknek a minőségmegőrzési idő lejártát követően, takarmányként történő fokozottabb felhasználását az is akadályozza, hogy bizonyos tagállamokban az ilyen élelmiszereket az illetékes hatóságok automatikusan a következő kategóriákba sorolják:

- 2. kategóriába tartozó anyag az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 9. cikkének megfelelően, amennyiben az élelmiszerek állati eredetű termékeket tartalmaznak – takarmányként való felhasználásuk ezáltal kizárt, vagy
- hulladék, amennyiben nem tartalmaznak a takarmány célú felhasználásukat kizáró állati eredetű termékeket, vagy legalábbis takarmánnyá való átalakításuk előtt a hulladékokról szóló jogszabályoknak megfelelően kell kezelni őket.

A minőségmegőrzési idő inkább minőségi szempont, mintsem biztonsági norma. Eseti alapon a felelős takarmányipari vállalkozó ellenőrzi az HACCP-elvek alapján, hogy egy adott élelmiszer jelent-e közegészségügyi vagy állategészségügyi veszélyt. Amennyiben nem, akkor az élelmiszer takarmányként felhasználható.

A fogyaszthatósági idő fogalmával az 1169/2011/EU rendelet 24. cikkének (1) bekezdése foglalkozik:

- „Olyan élelmiszerek esetében, amelyek mikrobiológiai szempontból gyorsan romlandók, és ezért rövid idő elteltével valószínűleg közvetlen veszélyt jelentenek az egészségre, a minőségmegőrzési időt a fogyaszthatósági idő helyettesíti. A fogyaszthatósági idő lejártát követően az élelmiszer a 178/2002/EK rendelet 14. cikkének (2)–(5) bekezdésével összhangban nem minősül biztonságosnak.”
- E rendelkezés egyértelműsíteni kívánja, hogy egy adott, lejárt fogyaszthatósági idejű élelmiszer nem hozható forgalomba az Unió élelmiszerpiacán, mivel az emberi fogyasztás szempontjából nem biztonságos. Mivel az 1169/2011/EU rendelet 24. cikkének (1) bekezdése a 178/2002/EK rendelet 14. cikkére hivatkozik, amely általános élelmiszer-biztonsági követelményeket állapít meg, és nem pedig 15. cikkére (amely a takarmány-biztonsági követelményeket fekteti le), az olyan élelmiszerek, amelyek emberi fogyasztásra már nem alkalmasak, továbbra is felhasználhatók haszonállatok takarmányozására.
- Előfeltétel, hogy az emberi fogyasztásra már nem szánt, állati eredetű termékeket tartalmazó élelmiszereknek meg kell felelniük az állati melléktermékekre vonatkozó rendeletnek. A rendelet 14. cikkének d) pontja kifejezetten kizárja azon, 3. kategóriába tartozó anyagokat, amelyek bomlás, vagy állagromlás következtében módosultak és e termék révén elfogadhatatlan köz- vagy állategészségügyi kockázatot jelentenek. A 178/2002/EK rendelet 15. cikke tiltja a nem biztonságos takarmányok forgalomba hozatalát vagy az élelmiszertermelés céljára tartott állatok takarmányozására való felhasználását. A 767/2009/EK rendelet 4. cikke valamennyi állatra kiterjeszti ezt a szabályt.
- A 178/2002/EK rendelet 17. cikkének (1) bekezdésével összhangban az élelmiszer- és takarmányipari vállalkozók elsődleges felelőssége, hogy vállalkozásaik termelő, feldolgozó és forgalmazó tevékenységének minden szakaszában gondoskodjanak arról, hogy a takarmányok megfeleljenek a tevékenységükre vonatkozó élelmiszerjog követelményeinek, és ellenőrizzék e követelmények teljesülését. Amennyiben a vállalkozók nem tudják garantálni az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 10. cikke f) pontjának („...köz- és állategészségügyi kockázatot nem jelent”) való megfelelést vagy biztosítani azt, hogy a 3. kategóriába tartozó anyagokat az állati melléktermékekre vonatkozó rendelet 9. cikkének g) pontjában említett, 2. kategóriába tartozó anyagokkal való szennyeződés nélkül gyűjtsék össze és alakítsák át, az egész szállítmányt 2. kategóriájú (takarmányozásra nem használható) anyagként kell besorolni.

⁽¹⁾ A minőségmegőrzési idő az „A/Friss” (étkezési tojás) besorolásban forgalomba hozott tojásra vonatkozik, és azt az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a tojás forgalmazása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2008. június 23-i 589/2008/EK bizottsági rendelet (HL L 163., 2008.6.24., 6. o.) (12. cikke) állapította meg. Az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló 853/2004/EK rendelet (a III. melléklet X. szakasza 1. fejezetének 3. pontja), tovább pontosítja, hogy a tojásnak a tojásrakástól számított legfeljebb 21 napon belül el kell jutnia a fogyasztóhoz.

5.2. A létesítmény padlójára hullott anyagok

Néhány élelmiszer-feldolgozó arról számol be, hogy ha egy élelmiszer a létesítmény padlójára hullott, automatikusan hulladéknak (kiselejtettnek) tekintendő. Ez az emberi fogyasztás szempontjából érthető, azonban a takarmányozás szempontjából nem. A talajjal történő érintkezés önmagában nem zárja ki a lehullott anyag takarmányként történő felhasználását, amennyiben a gyártó a következő intézkedéseket teszi:

- a padló tisztántartásáról jegyzőkönyvet vezet,
- intézkedéseket vezet be a mikrobiológiai, vegyi vagy fizikai szennyeződés megelőzésére, és
- megfelelő eszközöket alkalmaz az élelmiszer padlóról történő összegyűjtéséhez.

Ezeket az intézkedéseket azonosítani és értékelni kell, az intézkedéseknek megfelelőeknek kell lenniük és az élelmiszer-vállalkozó kötelező HACCP-rendszerének részeként mindenekelőtt rendelkezniük kell az ilyen anyagoknak a lánc későbbi szakaszában való, takarmányozási célú felhasználásáról. Ugyanakkor azokat az állati eredetű élelmiszereket, amelyeket a bennük található idegen anyagok miatt emberi fogyasztásra alkalmatlannak nyilvánítottak, a 2. kategóriába tartozó olyan anyagokként kell besorolni, amelyek a prémis állatok kivételével más tenyésztett állatok takarmányozására nem használhatók fel. A takarmányt forgalomba hozó takarmányipari vállalkozóknak természetesen továbbra is biztosítaniuk kell, hogy az adott takarmány romlatlan, megbízható, hamisítatlan, a célnak megfelelő és kifogástalan kereskedelmi minőségű legyen.

A fejezet összefoglalása

11. *Az olyan élelmiszer, amelynek lejárt a minőségmegőrzési ideje, takarmányként felhasználható, feltéve, hogy megfelel a takarmányra vonatkozó jogszabályokban előírt biztonsági követelményeknek, és abban az esetben, ha állati eredetű termékeket tartalmaz, az állati melléktermékekre vonatkozó rendeletben megállapított rendelkezéseknek.*
12. *Az olyan élelmiszert, amelynek lejárt a fogyaszthatósági ideje, nem kell automatikusan kizárni a takarmány célú felhasználásból. Amennyiben a takarmányipari vállalkozó garantálni tudja, hogy egy adott élelmiszer, amelynek fogyaszthatósági ideje lejárt, nem jelent köz- és állategészségügyi kockázatot, engedélyezni kell az élelmiszerláncba való bejuttatását.*
13. *Bizonyos feltételek mellett a létesítmények padlójára hullott anyagokat nem kell automatikusan hulladékként besorolni, és takarmányként felhasználhatók, feltéve, hogy nem jelentenek köz- és állategészségügyi kockázatot.*

6. FEJEZET

TAKARMÁNYOK FORGALOMBA HOZATALA

A 767/2009/EK rendeletnek megfelelően az emberi fogyasztásra már nem szánt, takarmányozási célú élelmiszerekre az alábbi szabályokat kell alkalmazni az állati melléktermékekre vonatkozó jogszabályokban a 3. kategóriába tartozó anyagok tekintetében meghatározott követelményeken túlmenően:

6.1. Csomagolás és címkézés

A korábbi élelmiszerek forgalomba hozatalára – lévén, hogy takarmány-alapanyaggá váltak – a 767/2009/EK rendelet 4. fejezetének a kiszerezésre, a címkézésre és a csomagolásra vonatkozó rendelkezései alkalmazandók. A takarmány-alapanyagok ömlesztett szállítmányai esetében a kísérő dokumentumokon is fel lehet tüntetni a címkézési adatokat. A kísérő dokumentumokon feltüntetett információk az adott takarmányra vonatkozó adatokat tartalmazzák, és nem pedig azt a dátumot, amelyik adott esetben még az élelmiszer címkéjén szerepel.

Míg az 1169/2011/EU rendelet 8. cikkének (8) bekezdése mentességet biztosít az élelmiszer-vállalkozók közötti szállításokra vonatkozó általános címkézési követelmények alól, a 767/2009/EK rendelet nem állapít meg eltérést egy takarmányipari vállalkozótól egy másik, nem végső felhasználó (állattartó) takarmányipari vállalkozó számára történő szállítás esetében.

6.2. A felhasználás korlátozása

Csomagolóanyagot tartalmazó (a 767/2009/EK rendelet III. melléklete) és vegyileg szennyezett (2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾) vagy mikrobiológiailag szennyezett⁽²⁾ korábbi élelmiszert tilos közvetlenül takarmányként felhasználni. Ezek a takarmány-alapanyagok nem megfelelőnek minősülnek. A 767/2009/EK rendelet 20. cikke értelmében az ilyen termékek címkéjén egyértelműen jelezni kell, hogy azok feldolgozás vagy fertőtlenítés nélkül nem használhatók takarmányként. Az említett rendelet VIII. mellékletének megfelelően a címkén szerepelnie kell, hogy a korábbi élelmiszer csak egy adott eljárást követően, például a csomagolóanyag eltávolítása vagy fertőtlenítés után használható fel takarmányként.

A fejezet összefoglalása

14. *A korábbi élelmiszerekre a takarmányokra vonatkozó általános követelmények alkalmazandók. Az élelmiszer címkéjén adott esetben még szereplő információk nem biztosítják az e követelményeknek való megfelelést, és e célból nem bírnak jelentőséggel.*
15. *Az olyan élelmiszer címkéjén, amelyet már nem szánnak emberi fogyasztásra, és amely nem felel meg a takarmánybiztonságra vonatkozó jogszabályoknak (nem megfelelő takarmányok), egyértelműen jelölni kell, hogy az csak megfelelő eljárást követően használható fel takarmányként.*

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/32/EK irányelve (2002. május 7.) a takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról (HL L 140., 2002.5.30., 10. o.).

⁽²⁾ Az 1. kategóriába vagy 2. kategóriába tartozó állati melléktermékek kategóriája nem változhat meg a fertőtlenítési vagy méregtelenítési eljárást követően.

MELLÉKLET

Magyarázó megjegyzés a hulladékokról szóló keretirányelv 5. cikkében szereplő, a melléktermékek tekintetében megállapított kritériumoknak az olyan élelmiszer-ipari termékekre történő alkalmazásáról, amelyek nem tartalmazzak állati eredetű termékeket, nem azokból állnak, illetve azokkal nem szennyezettek, és amelyeket takarmánycélú felhasználásra szánnak (a COM(2007) 59 végleges bizottsági közlemény alapján):

1. *Az anyag vagy a tárgy további felhasználása biztosított;*

Az a szándék, hogy ezekből az anyagokból takarmány váljon, ezeket az anyagokat – feltéve, hogy rendelkeznek bizonyos, a takarmánycélú felhasználásukhoz szükséges tulajdonságokkal – takarmány-alapanyagokká teszi, és így integrálja őket az élelmiszer-ellátási lánc nyomonkövethetőségi rendszerébe.

2. *Az anyag vagy a tárgy további, a szokásos ipari gyakorlattól eltérő feldolgozás nélkül, közvetlenül felhasználható;*

A szokásos ipari gyakorlat magában foglalja mindazokat a lépéseket, amelyeket a gyártó egy termék esetében megtenne, mint például:

- az anyagok szűrése, mosása vagy szárítása,
- a további felhasználáshoz szükséges anyagok hozzáadása, vagy
- minőség-ellenőrzés.

Ugyanakkor a rendszerint hasznosítási műveletnek minősülő kezelések ebben az értelemben elvben nem tekinthetők szokásos ipari gyakorlatnak. Az ilyen eljárások némelyike a gyártó telephelyén is elvégezhető, némelyike a következő felhasználó telephelyén, mások pedig köztes szereplők bevonásával, amennyiben ezek megfelelnek az „előállítási folyamat szerves részeként előállított” termékekre vonatkozó feltételnek. Az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek feldolgozóinak a takarmány-alapanyagok jegyzékében szereplő, széles körben elismert és elfogadott ipari gyakorlatoknak minősülő eljárásokat kell alkalmazniuk.

3. *Az anyagot vagy tárgyat valamely előállítási folyamat szerves részeként állítják elő;*

Az ipari eljárások egyre növekvő specializálódásával a gyártó telephelyén kívül végzett tevékenységek (például szárítás, finomítás, mosás) nem zárják ki, hogy az anyag mellékterméknek minősüljön. Ahhoz, hogy egy emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerből takarmánykeveréket állítsanak elő, nincs szükség további visszanyerési folyamatra. Az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek feldolgozó (takarmányipari vállalkozók) összegyűjtik az anyagokat, amelyeket takarmányozási céllal nyersanyagként kezelnek, és biztosítják, hogy azok megfelelő gyártási folyamaton essenek át.

4. *A további használat jogszerű, azaz a konkrét használat tekintetében az anyag vagy a tárgy megfelel a termék adott használatára, valamint a környezet- és egészségvédelemre vonatkozó összes követelménynek, és nincsenek a környezetet és az emberi egészséget általánosan károsító hatásai;*

Az emberi fogyasztásra már nem szánt élelmiszerek takarmánycélú további felhasználására a takarmányokra vonatkozó uniós jogszabályok alkalmazandók, különösen pedig a takarmányhigiénéről szóló rendelet, amely kötelezi a takarmányipari vállalkozókat egy teljes HACCP-terv végrehajtására, valamint a takarmányforgalmazásról szóló rendelet és az általános élelmiszerjogi rendelet.

A pénzforgalomba szánt euroérmék új nemzeti előlapja

(2018/C 133/03)

A San Marino Köztársaság által kibocsátott új kéteuros, pénzforgalomba szánt emlékérmé nemzeti előlapja

A pénzforgalomba szánt euroérmék törvényes fizetőeszköznek minősülnek az euroövezet egészében. A nyilvánosság és a pénzürméket kezelő felek tájékoztatása céljából a Bizottság közléseket tesz az új érmék rajzolatának leírásáról⁽¹⁾. A 2009. február 10-i tanácsi következtetéseknek⁽²⁾ megfelelően az euroövezeti tagállamok és azok az országok, amelyek az Európai Unióval létrejött monetáris megállapodás alapján euroérmét bocsátanak ki, bizonyos feltételek – többek között a kéteuros címletre való korlátozás – betartása mellett pénzforgalomba szánt euro-emlékérmét bocsáthatnak ki. Technikai jellemzőit tekintve e pénzürmé megegyezik a többi kéteuros érmével, de nemzeti előlapján a megemlékezéshez kapcsolódó, nemzeti vagy európai szinten kiemelkedő szimbolikus jelentéssel bíró rajzolat szerepel.

Kibocsátó ország: San Marino Köztársaság

A megemlékezés tárgya: Tintoretto születésének 500. évfordulója

A rajzolat leírása: Az érmén a középpontban Tintoretto „A vizitáció” című festményének részlete (Szűz Mária és Erzsébet megölelik egymást), valamint a dátum (1518–2018) található, a rajzolat körül felül a „SAN MARINO”, alul a „Tintoretto” felirat, bal oldalon pedig a művész, Luciana de Simoni monogramja (LDS), valamint a római pénzverde jele („R”) szerepel.

Az érme külső gyűrűjén az európai zászló 12 csillaga látható.

Kibocsátandó mennyiség: 60 500 darab

A kibocsátás időpontja: 2018. április

⁽¹⁾ A 2002-ben kibocsátott pénzürmék nemzeti előlapjait lásd: HL C 373., 2001.12.28., 1. o.

⁽²⁾ Lásd a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2009. február 10-i következtetéseit, valamint a pénzforgalomba szánt euróérmék nemzeti előlapjára és kibocsátására vonatkozó közös iránymutatásokról szóló, 2008. december 19-i bizottsági ajánlást (HL L 9., 2009.1.14., 52. o.).

A pénzforgalomba szánt euroérmék új nemzeti előlapja

(2018/C 133/04)

A Vatikánvárosi Állam által kibocsátott új kéteuros, pénzforgalomba szánt emlékérmé nemzeti előlapja

A pénzforgalomba szánt euroérmék törvényes fizetőeszköznek minősülnek az euroövezet egészében. A nyilvánosság és a pénzürméket kezelő felek tájékoztatása céljából a Bizottság közléseket tesz az új érmék rajzolatának leírásáról⁽¹⁾. A 2009. február 10-i tanácsi következtetéseknek⁽²⁾ megfelelően az euroövezeti tagállamok és azok az országok, amelyek az Európai Unióval létrejött monetáris megállapodás alapján euroérmét bocsátanak ki, bizonyos feltételek – többek között a kéteuros címletre való korlátozás – betartása mellett pénzforgalomba szánt euro-emlékérmét bocsáthatnak ki. Technikai jellemzőit tekintve e pénzürmé megegyezik a többi kéteuros érmével, de nemzeti előlapján a megemlékezéshez kapcsolódó, nemzeti vagy európai szinten kiemelkedő szimbolikus jelentéssel bíró rajzolat szerepel.

Kibocsátó ország: Vatikánvárosi Állam

A megemlékezés tárgya: A kulturális örökség európai éve – A Laokoón-csoport

A rajzolat leírása: A rajzolon Laokoón és fiainak Laokoón-csoport néven is ismert szobra, a világ szobrászművészetének alapvető alkotása, a Vatikáni Múzeum ékessége látható. Alul középen a kibocsátó ország neve, „Città del VATICANO” olvasható. Balról jobbra félkörívben az „ANNO EUROPEO DEL PATRIMONIO CULTURALE” felirat szerepel. Fent jobbra a kibocsátás éve, „2018” és az „R” verdejel, alul jobbra pedig a művész neve „D. LONGO” látható.

Az érme külső gyűrűjén az európai zászló 12 csillaga látható.

Kibocsátandó mennyiség: 101 000 db

A kibocsátás időpontja: 2018. május 31.

⁽¹⁾ A 2002-ben kibocsátott pénzürmék nemzeti előlapjait lásd: HL C 373., 2001.12.28., 1. o.

⁽²⁾ Lásd a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2009. február 10-i következtetéseit, valamint a pénzforgalomba szánt euróérmék nemzeti előlapjára és kibocsátására vonatkozó közös iránymutatásokról szóló, 2008. december 19-i bizottsági ajánlást (HL L 9., 2009.1.14., 52. o.).

A pénzforgalomba szánt euroérmék új nemzeti előlapja

(2018/C 133/05)

A Finnország által kibocsátott új kéteuros, pénzforgalomba szánt emlékérmé nemzeti előlapja

A pénzforgalomba szánt euroérmék törvényes fizetőeszköznek minősülnek az euroövezet egészében. A nyilvánosság és a pénzürméket kezelő felek tájékoztatása céljából a Bizottság közléseket tesz az új érmék rajzolatának leírásáról⁽¹⁾. A 2009. február 10-i tanácsi következtetéseknek⁽²⁾ megfelelően az euroövezeti tagállamok és azok az országok, amelyek az Európai Unióval létrejött monetáris megállapodás alapján euroérmét bocsátanak ki, bizonyos feltételek – többek között a kéteuros címletre való korlátozás – betartása mellett pénzforgalomba szánt euro-emlékérmét bocsáthatnak ki. Technikai jellemzőit tekintve e pénzürmé megegyezik a többi kéteuros érmével, de nemzeti előlapján a megemlékezéshez kapcsolódó, nemzeti vagy európai szinten kiemelkedő szimbolikus jelentéssel bíró rajzolat szerepel.

Kibocsátó ország: Finnország

A megemlékezés tárgya: A finn szaunakultúra

A rajzolat leírása: A rajzolat a finn tájat ábrázolja, középen egy tipikus finn tóparti szaunával. A kibocsátás évét „2018” alul középen helyezték el. A kibocsátó ország megjelölése „FI” balra középen, a verdejel pedig jobbra középen látható.

Az érme külső gyűrűjén az európai zászló 12 csillaga látható.

Kibocsátandó mennyiség: 1 000 000 db

A kibocsátás időpontja: 2018. október

⁽¹⁾ A 2002-ben kibocsátott pénzürmék nemzeti előlapjait lásd: HL C 373., 2001.12.28., 1. o.

⁽²⁾ Lásd a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2009. február 10-i következtetéseit, valamint a pénzforgalomba szánt euroérmék nemzeti előlapjára és kibocsátására vonatkozó közös iránymutatásokról szóló, 2008. december 19-i bizottsági ajánlást (HL L 9., 2009.1.14., 52. o.).

A TAGÁLLAMOKTÓL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

A Bizottság közleménye a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikkének (5) bekezdése alapján

Pályázati felhívás menetrend szerinti légi járatok közszolgáltatási kötelezettség alapján történő üzemeltetésére

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2018/C 133/06)

Tagállam	Franciaország
Érintett útvonal	Le Puy-en-Velay – Párizs (Orly)
A szerződés időbeli hatálya	2019. január 14. – 2023. január 13.
A pályázatok és az ajánlatok benyújtásának határideje	2018. július 3. (helyi idő szerint 12.00)
Az a cím, amelyen a pályázati felhívás szövege, valamint a nyilvános pályázati eljárással és a közszolgáltatási kötelezettséggel összefüggő információk és/vagy dokumentumok beszerezhetők	Syndicat mixte de gestion de l'aérodrome départemental Le Puy-en-Velay - Loudes M. Pascal REY, Directeur La Reilhade 43320 Loudes FRANCE Tél.: +33 471086187 +33 601446342 Fax: +33 471086640 E-mail: direction@aerolepuy.fr

A Bizottság közleménye a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 16. cikkének (4) bekezdése alapján

Menetrend szerinti légi járatok üzemeltetésére vonatkozó közszolgáltatási kötelezettség módosítása

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2018/C 133/07)

Tagállam	Olaszország
Érintett útvonalak	Elba Marina di Campo–Pisa és vissza; Elba Marina di Campo–Firenze és vissza; Elba Marina di Campo–Milano Linate és vissza.
A közszolgáltatási kötelezettség hatálybalépésének új időpontja	2018. október 1.
A cím, amelyen a közszolgáltatási kötelezettség szövege és az azzal összefüggő információk és/vagy dokumentumok beszerezhetők	<p><i>Referenciadokumentum:</i></p> <p>HL C 60., 2018. Február 16.</p> <p><i>További információk:</i></p> <p>Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti Dipartimento per i trasporti la navigazione, gli affari generali ed il personale Direzione Generale per Aeroporti e il Trasporto Aereo Via Giuseppe Caraci 36 00157 Roma ITALIA</p> <p>Tel.: +39 0641583690</p> <p>Ente nazionale per l'Aviazione Civile (ENAC) Direzione Sviluppo Trasporto Aereo e Licenze Viale Castro Pretorio 118 00185 Roma OLASZORSZÁG</p> <p>Tel.: +39 0644596515 Honlap http://www.mit.gov.it http://www.enac.gov.it</p> <p>E-mail: dg.ta@pec.mit.gov.it osp@enac.gov.it</p>

A Bizottság közleménye a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikkének (5) bekezdése alapján

Pályázati felhívás menetrend szerinti légi járatok közszolgáltatási kötelezettség alapján történő üzemeltetésére

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2018/C 133/08)

Tagállam	Olaszország
Érintett útvonalak	Elba Marina di Campo–Pisa és vissza; Elba Marina di Campo–Firenze és vissza; Elba Marina di Campo–Milano Linate és vissza.
A szerződés érvényességi ideje	2018. október 1. és 2021. szeptember 30. között
A pályázatok benyújtásának határideje	2018. május 16.
A cím, amelyen a pályázati felhívás szövege, illetve a pályázati felhívással és a közszolgáltatás elnyerésével összefüggő információk és/vagy dokumentumok beszerezhetők	Referenciadokumentum: HL C 60., 2018. február 16. Ente nazionale per l'Aviazione Civile (ENAC) Direzione Sviluppo Trasporto Aereo e Licenze Viale Castro Pretorio 118 00185 Roma ITALIA Tel.: +39 0644596515 E-mail: osp@enac.gov.it Honlap http://www.mit.gov.it http://www.enac.gov.it

V

(Hirdetmények)

KÖZIGAZGATÁSI ELJÁRÁSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS – EACEA/16/2018

Erasmus+ Program, 3. kulcstevékenység – A szakpolitikai reform támogatása

Együtt Európa Ifjúsága

(2018/C 133/09)

1. BEVEZETÉS – HÁTTÉR ⁽¹⁾

A fiatalok aktívak az uniós mobilitási tevékenységek terén: páneurópai szervezetekhez csatlakoznak vagy kevésbé szervezett, nem formális csereprogramokon vesznek részt más európai országok fiataljaival együtt, pozitív hozzáállást és támogatást mutatva az európai integrációs folyamatok tekintetében ⁽²⁾. E minőségükben az európai projekt jelentős nagykövetéivé válhatnak, a kontinensen átívelő hidakat építve, főként Kelet- és Nyugat-Európa között, de az északi-déli vonal mentén is, azért, hogy másokat is ösztönözzenek azzal, ahogyan ők látják Európát és európai identitásukat.

Az Erasmus+ Ifjúság jelenleg az ifjúsági csereprogramokat, az ifjú munkavállalók mobilitását segíti, és az ifjúsági szervezeteket támogatja. A tapasztalatok elemzése a szervezetek és fiatalok között létrejött gyümölcsöző és aktív, határokon átívelő együttműködést mutat. Az Erasmus+ program sikeres a fiatalok bevonásában és bevonásában. A részvétel iránt nagy az érdeklődés és pillanatnyilag csak 3-ból 1 mobilitás projekt (ifjúsági csereprogramok, ifjú munkavállalók mobilitása) és 5-ből 1 partnerség (transznacionális ifjúsági kezdeményezések) támogatható.

Ahogy Juncker elnök is kiemelte az Unió 2017-es helyzetét ⁽³⁾ elemző beszédében: "... Európa az egyenlőség uniója és az egyenlők uniója kell, hogy legyen. Egyenlőség a tagországok között, legyen az kicsi vagy nagy, keleti vagy nyugati, északi vagy déli." Ennek megvalósulásában a fiatalok a kulcsszereplők. Ami a hagyományos részvételt illeti, mint a szavazás vagy valamely politikai párthoz való tartozás, ők gyakran kevésbé érdekeltek, mint az idősebb személyek, de többségük bevallása szerint érdekli őket a politika és erősebb érzelmet táplálnak az uniós polgárság iránt, mint az idősebbek csoportjai. Az európai ifjúságra vonatkozó új Eurobarométer felmérés ⁽⁴⁾ alátámasztja a fiataloknak a társadalmi részvétel modernebb formái iránti érdeklődését: a válaszadók több mint fele (53 %) úgy nyilatkozott, hogy részt vett legalább egyféle szervezett tevékenységben az elmúlt 12 hónapban (+ 4 százalékpont 2014 óta), míg az EU fiataljainak közel egy harmada (31 %) jelezte, hogy szervezett önkéntes tevékenységben vett részt az elmúlt 12 hónapban (+ 6 százalékpont 2014 óta).

A felmérés szerint a fiatalok azt várják az Uniótól, hogy olyan témákat részesítsen előnyben, mint az oktatás és készségek, környezetvédelem, migrációs ügyek és az uniós polgárság. Ezek az eredmények összhangban vannak az Európát szolgáló új narratíva megállapításaival. Az Európát szolgáló új narratíva egy 5 éves projekt volt azzal a céllal, hogy összegyűjtse a fiatalok véleményét arról, hogy mik legyenek az EU prioritásai a fiatalok jövőjét illetően. A projekt 2018. január 31-én ért véget, amikor a fiatalok egy csoportja átadta a Bizottságnak az eredményeket ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Lásd C(2018)774 of 15/2/2018 (WPI 3.18): <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/c-2018-774-en.pdf>

⁽²⁾ Lásd „Európai Fiatalok” Eurobarometer 455 (2017. szeptember), megjelent 2018. januárban: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/flash/surveyky/2163>

⁽³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_hu.htm.

⁽⁴⁾ <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/c-2018-774-en.pdf>

⁽⁵⁾ https://europa.eu/youth/have-your-say/new-narrative-for-europe_hu

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az „Együtt Európa Ifjúsága” tevékenységeinek célja, hogy az „Európát szolgáló új narratíva”⁽¹⁾ projekt és a fiatalok európai közéletben való részvételét, valamint határokon átívelő csereprogramokat és mobilitási tevékenységeket célzó más ifjúságpolitikai- és programkezdeményezések tapasztalataira építve haladjon tovább.

2.1. Általános célkitűzések

Az „Együtt Európa Ifjúsága” projektjeinek célja regionális partnerségeket előmozdító hálózatok létrehozása, valamint azoknak az Európában élő fiatalokkal szoros együttműködésen keresztül megvalósuló működtetése (Erasmus+ programban részt vevő országok). A hálózatok csereprogramokat és képzéseket (például ifjúsági vezetők számára) szerveznének, és lehetőséget biztosítanak ahhoz, hogy a fiatalok maguk is közös projekteket hozzanak létre

Az „Együtt Európa Ifjúsága” legalább öt ifjúsági szervezet kezdeményezéseit fogja támogatni, öt különböző támogatható Erasmus+ programban részt vevő országban, annak érdekében, hogy megosszák az Unióval kapcsolatos elképzeléseiket, ösztönözzék a szélesebb körű társadalmi részvételt és segítsék az európai polgárság érzésének erősítését. A kezdeményezés célja, hogy összehozza a fiatalokat Európa-szerte; keleten, nyugaton, északon és délen.

Kiemelt témák az aktív polgári szerepvállalás, hálózatépítés, európai értékek és európai polgárság, demokratikus részvétel, demokratikus rugalmasság és társadalmi integráció az ifjúsággal kapcsolatosan.

2.2. Egyedi célkitűzések

A kezdeményezés kifejezetten támogatni kívánja:

- az ifjúsági szervezetek közötti strukturáltabb együttműködés elősegítését és fejlesztését partnerkapcsolatok kiépítésének és megerősítésének céljával,
- azokat az ifjúsági szervezeteket, amelyek kezdeményezései között szerepel a fiatalok demokratikus folyamatokban és társadalomban való részvételének ösztönzése, képzések szervezése és az európai fiatalok közötti hasonlóságok bemutatása, illetve olyan beszélgetések és viták kezdeményezése révén, amelyek az Unióhoz fűződő viszonyukról, annak értékeiről és demokratikus alapjairól szólnak. Mindez magában foglalja olyan események szervezését is, mint a 2019-es európai parlamenti választások előkészítése.
- az alulreprezentált fiatalok csoportjainak részvételének segítését a politikában, ifjúsági szervezetekben és más civil társadalmi szervezetekben a sebezhető és a hátrányos társadalmi-gazdasági helyzetű fiatalok bevonásával.

A program olyan ifjúsági civil szervezeteket, állami szerveket és informális ifjúsági csoportokat céloz, amelyek legalább öt partnert tömörítő projekttel állnak elő, mely képes fiatalok közötti partnerkapcsolatokat kezdeményezni az Erasmus+ programban részt vevő országokon belüli különböző országok és régiók bevonásával.

3. JELENTKEZÉSI FELTÉTELEK

Az alábbi feltételeknek megfelelő pályázatok bocsáthatók részletes értékelésre.

Csak a programban részt vevő következő országok valamelyikében székhellyel rendelkező jogi személyek által benyújtott pályázatok támogathatók⁽²⁾.

3.1. Támogatható pályázók

Résztvevő szervezetek lehetnek:

- non-profit szervezetek, egyesületek, és nem kormányzati szervezetek, beleértve európai ifjúsági nem kormányzati szervezeteket,
- szociális vállalkozások,
- helyi, regionális vagy nemzeti szintű közjogi szervezetek,
- régiós egyesületek,
- európai területi együttműködési csoportosulások,
- profitorientált szervek, amelyek aktívak a vállalati társadalmi felelősségvállalás terén

az Erasmus+ programban részt vevő országokban található székhellyel.

⁽¹⁾ Lásd https://europa.eu/youth/have-your-say/new-narrative-for-europe_hu

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/files/resources/erasmus-plus-programme-guide_en.pdf

A jelen felhívás partnerségi összetételre vonatkozó minimumkövetelménye 5 különböző partnerországból származó 5 partner, akik jogosultak az Erasmus+ programban való részvételre. A pályázó szervezeteknek bizonyítaniuk kell, hogy képesek megfelelő földrajzi egyensúlyt biztosítani az Erasmus+ programban részt vevő országok különböző részeiről származó partnerek szempontjából. Ez a partnereknek a támogatható országok közötti olyan eloszlását jelenti, ahol a partnerek különböző, keleti, nyugati, északi és déli régiókból származnak.

3.2. Támogatható országok

- Uniós tagállamok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia,
- az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon országai, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek (EGT) is részei: Izland, Liechtenstein és Norvégia,
- Az előcsatlakozási stratégiában részesülő tagjelölt országok, az uniós programokban való részvételükre vonatkozó keretmegállapodásokban meghatározott általános elveknek, valamint általános feltételeknek és rendelkezéseknek megfelelően: Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság és Törökország.

3.3. Támogatható tevékenységek

Az e felhívás keretében történő uniós finanszírozás tevékenységi támogatás formájában valósul meg, amely támogatja a kiválasztott szervezetek által a tevékenységek elvégzése során felmerült költségek egy részét. Ezen tevékenységeknek közvetlenül kapcsolódniuk kell a felhívás általános és egyedi célkitűzéseivel, és részletesen ismertetni kell azokat a pályázati leírásban, amely kiterjed a megpályázott támogatás teljes időtartamára.

Az alábbi tevékenység típusok támogathatóak:

- mobilitási tevékenységek, beleértve a nagyszabású ifjúsági csereprogramokat,
- az Unió politikai menetrendjében a fiatalok hozzáférését és részvételét előmozdító tevékenységek,
- a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréje; hálózatépítés és partnerség más ifjúsági szervezetekkel; a többi érdekelt féllel és/vagy a politikai döntéshozókkal szervezett találkozók vagy szemináriumokon való részvétel szintén a célcsoportok, -ágazatok és/vagy -rendszerek politikai hatásának növelése céljából,
- európai nem kormányzati/civil társadalmi szervezetek/európai hálózatok fejlődését célzó kezdeményezések és események,
- tudatosság-növelő, tájékoztató, ismeretterjesztő és promóciós tevékenységek (szemináriumok, workshopok, kampányok, találkozók, nyilvános viták, konzultációk stb.) az uniós szakpolitikai prioritásokról ifjúságpolitikai területen.

A tevékenységek határokon átnyúló jellegűek és európai, nemzeti, regionális vagy helyi szinten is megvalósíthatók.

A mobilitási tevékenységekre/ifjúsági csereprogramokra vonatkozó további részvételi feltételek:

- időtartam: 5-21 nap, utazási időn kívül,
- a tevékenységek helyszín(ei): a tevékenységnek a kérelmező/partnerek országaiban kell folyniuk,
- támogatható résztvevők: 13-30 év közötti fiatalok, akik a fogadó és/vagy a küldő szervezetek országainak lakói,
- résztvevők száma: minimum 16, maximum 180 résztvevő (csoportvezető(kö)n kívül). Legalább 4 résztvevő csoportonként (csoportvezető(kö)n kívül). Minden nemzeti csoporthoz legalább egy vezető szükséges. A csoportvezető egy olyan felnőtt, aki a mobilitási tevékenységben/ifjúsági csereprogramban részt vevő fiatalokat kíséri, biztosítva a hatékony tanulást, védelmet és biztonságot.

4. PROJEKTEREDMÉNYEK ÉS IDŐTARTAM

A támogatásra elfogadott projekteknek bizonyítaniuk kell, hogy az elvárt módon hozzájárulnak a teljes uniós ifjúságpolitikai menetrendhez:

- az Európát szolgáló új narratíva (vagy más hasonló eszmecsere projektek) eredményeire építve és ezeket politikai fejlesztéshez kötve helyi/regionális/nemzeti/európai szinten,
- a fiatalok demokratikus közéletben való részvételének növelésével és a döntéshozókkal való együttműködésük erősítésével (felelősségteremtés, új készségek, fiatalok bevonása a projekttervezésbe, stb),

- az ifjúsági ágazat transznacionális munkavállalási képességei javításának támogatásával, továbbá a transznacionális tanulás, valamint a fiatalok és a döntéshozók közötti együttműködés előmozdításával,
- a meglévő bevált gyakorlatok bővítésével és a megszokott hálózat(ok)on való továbblépéssel,
- eredményeiket hatékony és figyelemfelkeltő módon terjesztve az ifjúsági szervezetek fiataljai között, azért, hogy szisztematikusabb partnerkapcsolatoknak nyissanak utat olyan fiatalok körében is, akik nincsenek elköteleződve ifjúsági szerveződések mellett vagy akik hátrányos helyzetűek.

A projekt időtartamának 9 és 24 hónap között kell lennie. Időben nem meghosszabbítható.

5. ELBÍRÁLÁSI SZEMPONTOK

A támogatható pályázatok értékelése a kizárási, kiválasztási és odaítélési szempontok alapján történik. A kizárási és kiválasztási szempontok megtalálhatók a pályázati útmutatóban az alábbi linken: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

A pályázati támogatások odaítélésének kritériumai a következők:

- A projekt megfelelősége (25 %)
- A projekt tervének és végrehajtásának minősége (25 %)
- A partnerség és az együttműködési megállapodás minősége (25 %)

Ideértve, hogy a fiatalok hogyan vesznek részt a projekt megvalósításának minden szakaszában és hogyan veszik figyelembe a kelet-nyugati és észak-déli vonalakat.

- Hatás, terjesztés és fenntarthatóság (25 %)

A pályázatoknak el kell érniük

- a teljes pontszám (azaz a 4 elbírálási szempont összesített pontszámának) legalább 60 %-át, és
- minden egyes szempont esetében az adható pontszám legalább 50 %-át

ahhoz, hogy a pályázatot az uniós támogatás szempontjából figyelembe lehessen venni.

6. KÖLTSÉGVETÉS

E pályázati felhívás keretében a projektek számára nyújtható társfinanszírozásra rendelkezésre álló költségvetés 5 000 000 EUR.

Az uniós támogatás mértéke minimum 100 000 EUR és nem lépheti túl az 500 000 EUR-t. Az uniós támogatás a teljes támogatható költség legfeljebb 80 %-ának társfinanszírozására korlátozódik.

Az Ügynökség fenntartja a jogot arra, hogy ne ossza ki a rendelkezésre álló teljes támogatási keretet.

7. BENYÚJTÁSI ELJÁRÁS ÉS HATÁRIDŐ

A pályázati csomagot online kell benyújtani, és tartalmaznia kell a helyes, megfelelően kitöltött elektronikus pályázati űrlapot, valamint az összes vonatkozó és alkalmazandó mellékletet és igazoló dokumentumot.

Az elektronikus űrlap (e-Form) angol, francia és német nyelven az alábbi internetes címen érhető el:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

és az EU hivatalos nyelveinek egyikén kell megfelelően kitölteni.

A megfelelően kitöltött elektronikus űrlapot **2018. május 25-én 12 óráig** (dél, brüsszeli idő szerint) kell online, a megfelelő mellékletekkel együtt benyújtani ⁽¹⁾:

A kötelezően benyújtandó kiegészítő adminisztratív mellékleteket e-mailben a fent említett határidőig kell megküldeni az Ügynökségnek.

⁽¹⁾ A pályázati útmutatóban előírt bármely más adminisztratív dokumentumot e-mailben kell benyújtani az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez legkésőbb 2018. május 25-ig (dél, brüsszeli idő szerint), az alábbi e-mail címre: EACEA-YOUTH@ec.europa.eu

A pályázókat arra kérjük, hogy figyelmesen olvassák el az EACEA/16/2018 pályázati felhívásra és a benyújtási eljárásra vonatkozó összes tájékoztatást, és a pályázati csomag részét képező dokumentumokat használják, amelyek itt érhetők el:

https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

8. AZ ÖSSZES PÁLYÁZATI INFORMÁCIÓ

Az EACEA/16/2018 pályázati felhívásra vonatkozó összes információ elérhető az alábbi weboldalról:

https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

Elérhetőség e-mailben:

EACEA-YOUTH@ec.europa.eu

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU